

Socialistų areštai Rusijoje

Vėl Anglijos--Francijos kivirčiai

Kalbos apie angliakasių streiką

Vokietijoje tveriasi buržuazinių partijų koalicija

Vėl kils kivirčiai tarp An- glijos ir Francijos

Anglija rengiasi pareikalauti
sau dalį kontribucijos iš Ruhr
distrikto.

LONDONAS, lapkričio 29. —
Tarp Anglijos ir Francijos vėl
iškilę dideli kivirčiai, taip kad
nuolatos tik su dideliu vargu
palaikoma taktininkų sąjunga
vėl atsideris dideliame pavojuje.

Anglijos narys kontribucijos
komisijoje Bradbury atvyko į
Londoną gauti instrukcijų ir
argumentų dėl Anglijos rengi-
mosi pareikalauti sau dalies
kontribucijos, kurią Francija
su Belgija gaus iš Ruhr distrik-
to. Mat Francijos padarytąja
sutarimi su Ruhr fabrikantais,
jie turės mokėti kontribuciją
prekėmis ir pavydale taksų, pi-
nigais. Tą kontribuciją nori
pasilaikyti vien Francija ir Bel-
gija, kaip to krašto okupantės.
Bet ir Anglija nenori išlikti
nieko negavusi. Bradbury jau
kelintą dieną veda pasitarimus
su užsienio reikalų ministerija
apie tai, kokiais argumentais
tą Anglijos reikalavimą paremi-
ti.

Anglija sako, kad sutilg pada-
rytos su Amerika sutarties, A-
merika turi gauti 25 nuos. Kon-
tribucijos apmokėjimui Ameri-
kos išlaidų už laikymą Pareiny
Amerikos okupacinės armijos.
Jeigu Amerika turi pirmenybę
prie gavimo 25 nuos., tai ir An-

Tavo Namas



šiais metais tau butinai reikia
galvoti apie savo namą. O tą da-
rydamas, turi kasdien sekti
"NAUJIENŲ" skiltis vardu
"NAMAI-ZEMĖ".

Čia surasi kokius namus kiti
parduoda ir perka ir kiek mo-
ka. O gal čia užtiksi ir savo na-
mą, ir nusipirksi jį kaip bar-
geną. Jei turi namus parduvi-
mui, tai paskelbs tą svarbią ži-
nią NAUJIENOSE susiras lietu-
vi, kurs kaip tik ir laukė tokios
progos.

Ar perki ar parduodi — nuolat
skaityk NAUJIENŲ skiltis: NA-
MAI-ZEMĖ.

Ypač kad šie metai yra namų
pirkimo metais.

Vokietijoje gal susidarys buržuazinių partijų ko- alicija

Bet dar toli iki susitaikimo.
Kancelierius siuloma klerikalą
Stegerwaldą.

BERLINAS, lapkričio 29. —
Vokietija vis dar neturi kanceli-
erio ar tikros valdžios, bet pen-
kios buržuazinės partijos veda
derybas apie sudarymą buržu-
azinių partijų koalicijos, kad
tuo galėtų sudaryti tokią koa-
licinę valdžią, kuri turėtų rei-
chstage didžiumą. Bet visgi jos
dar tebėra toli nuo susitaiki-
mo.

Kancelierius siuloma buvusi
Prusijos premjerą ir centro
(klerikalų) partijos vadovą
Adam Stegerwaldą, kadangi Al-
bert atsakė nuo kancelerystės,
negalėdamas sudaryti kabineto,
kurį remtų reichstage didžiū-
ma. Tačiau Stegerwaldas dar
nėra priimtas visų partijų, ku-
rios turės įeiti busiančios koa-
licijon.

Pareinio separatistai pas- kelbė diktatūrą

Separatistų vadovas Matthes
turėjo bėgti nuo sukilėlių,
kurie įvedė militaristų dik-
tatūrą.

DUSSELDORF, lapkričio 29.
— Laikiną Pareinio "respubli-
kos" valdžia liko nuversta vi-
durinio pačių separatistų suki-
limo. Tai paskelbė vyriausias
separatistų vadovas ir jų vald-
žios galva Juozas Matthes, ku-
ris savo valdžią paleido, o pats
turėjo bėgti, kad nepakliuvus
į separatistų kareivių rankas;
tie gi sukilusieji kareiviai įve-
dė militaristinę diktatūrą.

Didžiama narių senosios se-
paratistų laikinės valdžios liko
areštuoti, bet vėliau juos visus
paliuosuota. Niekurie gi jų pe-
rėjo diktatorių pusėn.

Muštynės su ku klukais

CORTLAND, N. Y., lapkričio
29. — Per pastarąsias 8 dienas
jau antrą kartą policija liko
pašaukta apginti ku klukus.
Vakar vėl iškilę muštynės tarp
ku kluk klaniečių ir jų prieši-
ninkų. Tose muštynėse daly-
vavo apie 200 žmonių ir net
pavartota akmenis ir lazdas,
nuo kurių ku klukai gerai nu-
kentėjo.

Kiaušiniai išvaikė ku klukų parodą

FOREST GROVE, Ore., lap-
kričio 29. — Ku Klux Klanas
surengė čia parodą, kurioje da-
lyvavo apie 150 maskuotų žmo-
nių. Bet ku klukaiems prisijei-
mo išbėgti kada juos žmonės pra-
dėjo vaišinti supuvusiais kiau-
šiniais.

\$2,000 UZ KIAUSINI.

Bet tai ne vištos, o dinosauro ir
tai 10,000,000 metų senumo

NEW YORK, lapkričio 29. —
Amerikos gamtinės istorijos
muzėjaus direktoriai vertina
dinosauro kiaušinius po \$2,000.
25 to gyvūno kiaušinius rado
Roy C. Andrews ekspedicija
Mongolijoje. Apskaitoma, kad
tie kiaušiniai yra apie 10,000,
000 metų senumo.

Iš Bolševikijos.

Caro šnipas dabar žymus ko-
munistų vadovas ir augštas
valdininkas.

BERLINAS, lapkričio 28.
(Forverts). — Maskvos komu-
nistų grupė, žinoma kaip opo-
zicinė darbininkų komunistų
partija, kaltina vieną įžymų
komunistų lyderį, Muratą Ge-
niavą, kad jis esąs šnipas pro-
vokatorius. Tos komunistų
grupės leidžiamasai organas
skelbia, kad M. Geniava, kurs
yra vienas direktorių valdžios
pramonės banko Maskvoj, o
taipgi jis yra valdžios gumo
pramonės monopolio pirminin-
kas, esąs pasižymėjęs caro lai-
kais šnipu-provokatoriaus. Dar
1907 metais jis buvęs Permės
(Urale) socialdemokratų bol-
ševikų organizacijos narys ir
tuo pačiu laiku tarnavo slaptai-
jai policijai kaip šnipas, gau-
damas už tai 80 rublių algos
mėnesį. Jis išdavęs caro žan-
darams visą grupę revoliucio-
nierių.

Bolševkai areštavo 1500 sociali-
stų, bijodami, kad jie ne-
butų išrinkti į sovietus.

Žiniomis iš Maskvos, dar ne-
prasidėjus sovietų rinkimams,
kurie ką tik pasibaigė viso Ru-
sijoje, bolševikų valdžia emė
gaudyti ir areštuoti visus socia-
listus, kurie tik buvo taikomi
kandidatai į sovietus ir galėjo
būti išrinkti. Tuo būdu tapo
areštuota nemažiau kaip 1,500
socialistų. Šiomis dienomis iš
Odesos atgabenta Maskvon di-
delė areštuotų socialistų parti-
ja. Visi jie sukimšta Butirky
kalėjimam, iš kur paskui bus
danginami į tolimus koncent-
racijos punktus.

AMUNICIJOS EKSPLOZIJA UKRAINOJ.

Žydų kvartalas išdegė, 20 žmo-
nių sužeista eksplozijoje ži-
tomire.

COPENHAGEN, lapkričio 29.
— Iš Helsingforsio pranešama,
kad svarbiausio bolševikų armi-
jos amunicijos sandelio žito-
mire eksplozija pagindė gaisrą,
kuris sunaikino didesnę dalį
žydų kvartalo. 20 žmonių liko
sužeista. Kiek žmonių užmuš-
ta, yra nežinoma.

LANGDON, N. D., lapkričio
29. — Putnam Lumber Co., ku-
ri priklauso vienam Florida
valstijos senatoriui, sutiko už-
mokėti \$20,000 atlyginimo tē-
vams Martin Tabert iš Munich
N. D., kuris liko užmuštas tos
kompanijos kempėje. Jis buvo
patekęs ten kalėjimam, bet
kompanija jį iš kalėjimo išpi-
ko ir pastatė dirbti savo kem-
pėje, kur ir daugiau kalinių di-
bo. Tiems kaliniams prižiūrē-
ti buvo pastatytas ir tam tik-
ras bosas, kurio svarbiausią
pareigą buvo plakti kalinius
Tabert ir liko užmuštas jį pla-
kant.

Naujienu Kontesto vedėjas

esti Naujienu ofise kas-
dien dienomis, o taipgi
vakarais seredomis ir
subatomis. Nedėliomis gi
esti nuo 12 val. iki 2 val.
po piet. Visi dalyvaujan-
tis konteste gali jį paži-
mėtomis valandomis ma-
tyti, gauti informaciją ir
išduoti jam raportus.

Isileidžia ir kontraktuosius immigrantus

Istatymai yra laužomi kada
kompanijoms tai yra reika-
linga.

SAULT STE MARIE, Mich.,
lapkričio 29. — Imigracijos
įstatymai nusako, kad negali
būti įleistas nė vienas žmogus,
kuriam jau yra parupintas A-
merikoje darbas, ar kuris yra
kviečiamas kokios kompanijos
ar samdytojo, kuris prižada
jam darbą. Tą įstatymą išleista
delto, kad prieš keliolika metų
kompanijų agentai bastydavę
po Europą, rinko pigius darbibi-
ninkus ir juos gabendavo Ame-
rikon. Prieš tokius kompani-
jų darbus užprotestavo organi-
zuoti darbininkai ir privertę
pravesti įstatymus, draudžian-
čius įgabenti kontraktuosius
darbininkus.

Tie įstatymai buvo pildomi
iki didelės kompanija nesumanė
jų sulaužyti. Štai per čia perga-
benta per sieną 138 vokiečiai su
jų šeiminomis, kuriuos gaben-
ma į Keeweenaw pavietio vario
kasyklas. Ten darbai yra labai
sunkūs, o užmokestis mažas,
todėl pasidarę darbininkų tru-
kumas. Niekas pažįstančių A-
merikos sąlygas ir tas kasyklas
nenori važiuoti dirbti ir likti
kompanijų vergais. Todel kom-
panijos išsiruspino specialinį
leidimą iš darbo departamento
ir atsigabeno pigius darbininkus
iš Vokietijos, kuriuos prikalbin-
ti važiuoti į tas kasyklas buvo
labai lengva, viena, del blogo.
Odesos atgabenta Maskvon di-
delė areštuotų socialistų parti-
ja. Visi jie sukimšta Butirky
kalėjimam, iš kur paskui bus
danginami į tolimus koncent-
racijos punktus.

"Dovydo Namų" narys pa- kliuvo bėdon.

Pasekdamas savo "karalių"
Purnell, gyveno su savo po-
dukre.

CHICAGO. — Izraelitų "Do-
vydo Namų" "karalius" Pur-
nell iš St. Joe, Mich., yra pri-
pratęs gyventi Shiloh rumuose
su kolonijos jaunutėmis mer-
ginomis, kurias jis tuo "išventi-
nų" į amžinąjį gyvenimą "ap-
valydamas" jų kraują. Tą patį
bandė padaryti ir Purnell sekė-
jas Hugh B. Shinn, 4214 Ellis
Ave., bet nelaimė tame, kad jis
tai padarė ne "Dovydo Namuo-
se", bet Chicagoje, kur į to-
kius dalykus kitaip žiurima.
Del tos priežasties Shinn dabar
sėdi kalėjime, kur jis laukia
kad kas užstatytų už jį \$5,000
kaucijos.

Jis su savo pačia ir trimis po-
dukėmis ilgai gyveno Dovydo
Namų kolonijoje, bet vėliau su-
manė atsikraustyti į Chicago.
Čia jis sumanė "išventinti" į
amžinąjį gyvenimą savo jau-
nesniąją podukrę Gladys Red-
fern ir pasidaryti antruoju
Purnell. Jo podukrė, kuri da-
bar yra tik 16 metų amžiaus,
pasidavė jo prievartai ir tai su
ja jis gyveno visus metus
laiko iki jis nepasišalino nuo
savo pačios balandžio 21 d.

Shinn prisipažįsta, kad jis gy-
veno su podukre metus laiko.
bet sako, kad jį prieš tai nepro-
testavusi ir kad nesakiusi apie
tai savo motinai. Pasisakiusi
motinai tik tada, kada jis nuo
tos motinios pasišalinęs, bet ir
tada prašiusi niekam nesakyti
iki motina negaus perskirų.
Motina perskiras gavo ir tada
apskundė Shinn už nepadorų
gyvenimą su jos jaunate dukte-
re ir Shinn atsideris kalėjime,
kur jis laukia teismo.

Kaip areštuota prof. A. Voldemaras

Arešto protokolais.

"Naujienu" pirmadienio lei-
diny (279 nr.) buvo paskelbti
dokumentai — Kauno koman-
danto įsakymai 1) areštuoti ir
per dvidešimt keturias valan-
das išdanginti į Drausmės ba-
talijoną prof. Augustiną Volde-
marą ir 2) administratyviu bu-
du nubauti buvusį Lietuvos
Prezidentą Antaną Smetoną
dviem tukstančiais litų arba
dviem mėnesiais kalėjimo. Da-
bar gavome iš mūsų korespon-
dento Kaune, Dėdės Žano, prof.
Voldemaro arešto protokolo
nuorašą, kurį čia dedame:

Protokolo nuorašas.

"1923 m. lapkričio mėn. 4
dieną pas mane, prof. Augusti-
ną Voldemarą, atvyko 6-20 val.
iš ryto mano biūran leita. Kostas
Rudaitis lydimas vyresniojo
puskarininko Jono Ragelio ir
radęs visus namus sumigusius,
reikalavo tuoj pamatyti mane.
Tarnaitė Zavišaitė prižadino
mane, ir atvykęs užsimečius pal-
tą radar valgomajame kamba-
ry karikių vienas leitenantas
kuris pasisakė esąs gavęs iš
Kauno Miesto Komendanto įsa-
kyką mane tuoj areštuoti ir
išsivesti su savimi. Savo žod-
žiams patvirtinti jis parodė raš-
tu Komendanto įsakymą. Pa-
klauskus man, kaip jis gali tokiu
įsakymu atimti iš manęs lais-
vę ir dar neatlikus nei vienos iš
įstatymų garantijų, leita Rudai-
tis pasakė turįs komendanto
nutarimą, bet negalįs jo man
įteikti nepasiklausęs Komenda-
nto. Atsiklausęs telefonu
Komendanto jis įteikė man nu-
tarimo nuorašą Nr. 3099, kur
sužinojau, kad esmi išstremia-
mas koncentracijos stovyklon
už mano straipsnį "Vaire" Nr.
6 "Katruo keliu?"

"Pareiškus man, kad nutari-
me pasakyta jogei jis turi būti
įvykintas per 24 val., taigi aš
protestuoju prieš jį įvykinimą
per pusvalandį ir pasilikau teisę
reikalauti atlyginimo visų
nuostolių. Prailginimo nega-
vau, kad aš turiu teisę apskųsti
ir apskųsiu Vyriausiam Karo
Vadui ir to del prašau man leis-
ti pakalbėti su juo telefonu.
Atsakymas buvo, kad aš negaliu
kalbėti su niekuo, toks esąs
įsakymas.

"Paprastus man laiko sutvar-
dyti mano reikalus buvo parei-
kšta, kad prieš 9 valandą aš
busias išvežtas ir nebusių duota
nei minutės.

"Pareikalavimas, kad prie
arešto būtų liudininkas, irgi
buvo atmestas.

/-/ Prof. A. Voldemaras.

"Aš leita. Kostas Rudaitis at-
vykau pas pil. profes. Volde-
marą 6 val. 20 min. lapkričio 4
d. 1923 met. pirmiausiai įėjau
vienas, o tik paskui įėjo V. P.
Ragelis. Pareiškiau atvykimo
tikslą ir daviau laiko sutvarky-
ti savo reikalus iki 8 val. 30
min. lapkričio 4 d. Telefonu
kalbėti neleidau. Liudininkų be
Ragelio nieko daugiau nebu-
vo. Prieš apskundimą neprieš-
taravau, bet, skambinti tuojaus
kariuomenės Vadui neleidau.

/-/ "Leiten. Rudaitis"

Nuorašas tikras Dėdės Žano.
(Šis protokolais apie prof.
Voldemaro ruėmimą turėjo til-
pti trečiadieny. Apie jį ir mi-
nima redakciniam straipsny-
je).

Chicagietis rado dinosaūrą

BUENOS AIRES, lapkričio
29. — Prof. Elmer S. Riggs iš
Field muzėjaus, Chicagoje, to-
limam Argentinos kampely ra-
do suakmenėjusius dinosauro
kaulus. Jis taip jau rado apie
tris tonus kaulų, kuriuos, ma-
tyt, surinko kitas tyrinėtojas,
bet del kokios nors priežasties
paliko. Rasta taipja bakužė ir
frankų kasinėjimams.

Trys žmonės prigėrė.

SPRINGFIELD, Ill., lapkri-
čio 29. — Trys žmonės, kurie
buvo išvykę medžioti ančių,
prigėrė Illinois upėj ties Bath,
apvirts ju valžiai. Ketvirtas gi
dar išplaukė.

ORAS

SIANDIE — apsiniaukę; ma-
ža permaina temperatūroj.
Saulė teka 6:55 valandą, lei-
džiasi 4:21 valandą. Mėnuo te-
ka 9:05 valandą vakare.

Kad Dar Prieš Kalėdas Gautų Lietuvoj Pinigus-

Taigi, kad dar prieš Kalėdas giminės Lie-
tuvuoj gautų nuo jų pinigų ir galėtų žmo-
niškai prisirengti prie Kalėdų švenčių, pa-
siųskite jiems pinigų dabar. Tas jums dar
geriausias, kada jūs patis dabar dar neleidžia-
te pinigų savo Kalėdoms čionai. Tegul jūsų
dovana suteiks jūsų giminėms tikrą malon-
umą ateidamą į laiką.

Sįsudami per Naujienas pinigus Lietuvon,
visuomet busite tikri, kad jūsų pinigai nueis
greitai, į laiką. Pinigai Lietuvon iš Naujie-
nų išeina ne vėliau kaip per 24 valandas po
jų pridavimo. Naujienu patarnavimas yra
žinomas dvejetui desėtyk tukstančių Ame-
rikos lietuvių kaip geriausias, greičiausias
ir teisingiausias.

— Siųskit per Naujienas pinigus Lietuvon.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.



Daryk Darbą Smagumu

TIE, kurie yra pripratę rudyti bedirbdami, patirs, kad HELMAR, Turkiškieji Cigaretai, patinka skoniui.

Lengvumas, kvapnis ir geras skonis 100% gryno turkiško tabako Helmar padarys tamstą patenkinusiu savo darbu.

HELMAR yra supakuoti kortinėse dėžutėse, kurios apsaugoja juos nuo susilaužymo ir susitrynimo.

HELMAR yra AMERIKOS DIDŽIAUSIA CIGARETŲ VERTĖ

ATSIMINK DĖŽUTĖ IR VARDĄ

Dėžutėse po 10 ir 20

Amargos

Geriausios pasaulyje rūšies turkiškų ir aigiptiškų cigaretų dirbėjai

HELMAR

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios turtas arti \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai primami nuo 18 iki 60 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tarynė" dovanai ir taigpi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1000.

PASALPOS SKYRIAI —

\$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Artistiška Fotografija VISAS DARBAS GARANTUOTAS Arbanas Studio

Buvusi Veelik Studio
1147 W. 18th St., kampas May St.
Kalbamė lietuviškai

ELEKTRA

Šviesa ir pajėga suvedama į senus ir naujus namus, taipgi dirbuvės. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Lietuvos piniginis krizis

Kaunas. [Masų koresp.]. — Paskutiniuoju laiku Lietuvoje kas-kart vis aiškiau ima reikštis piniginis krizis. Ligi šiol stoka litų ryškiau buvo jaučiama tik provincijoje, kaimuose, o mieste reikalai buvo kaip ir normalūs. Dabar gi stoka litų jau pradeda rodytis ir pačioje sostinėje, Kaune. Nuo vidurio spalio mėnesio gelžkeliams jau nebeišmoka algų nustatytu laiku. Pav. Kauno gelžkelių dirbtuvių darbininkams vietoje 14 dienos išmokėjo 16 dieną spalio, o provincijos dirbtuvėse vietoje 15 išmokėjo tik 22-23 dieną. Mėnesiniams gelžkelių tarnautojams algas išmokėjo irgi per 14 dienų vėliau.

Del tokių dalykų gelžkeličiai labai nepatenkinti. Kauno Plaučiųjų Gelžkelių dirbtuvių darbininkai negavę nustatytu terminu algos, spalio 16 ligi pietų nebedirbo; tik po pietų, kai buvo išmokėta alga, jie grįžo darban. O depo mėnesiniai tarnautojai, negavę algos į antrą dieną, dideliu būriu atėjo Gelžkelių Valdybos pas Traukos viršininką reikalaudami išmokėti jiems algas. Ant rytojaus išmokėjo.

Finansinis krizis daugiau negu kas kita privertė valdžią mažinti ir valstybinių įstaigų tarnautojų etatus. Iš anksto galima spręsti, kad toks netikslus mažinimas negali duoti gerų rezultatų. Del tokio staigaus etatų sumažinimo žiemai atsirastų tūkstančiai bedarbių, o bepalikus pusė raštinių darbininkų neišstengs apdirbt reikalingo darbo ir del to pasidarys daug keblymų.

Išėjimui iš dabartinio finansinio krizio dabar dėdama vilties į įvedamąjį valstybinį degtinės monopoliją, pakelimą akcizo, gelžkelio bei pašto tarifų ir kitokių mokesnių. Ar pavyks minėtomis priemonėmis pataisyti pakrikusius valstybės finansus, parodys netolima ateitis.

— Lietuvos darbininkas.



STRAIPSNIS 48

ATIMANT NUO KRUTŲ

Abelai kalbant, kūdikį nuo krutų reikia atimti tarp devinto ir keturiolikto mėnesio. O nekurios sąlygos gali privesti dar anksčiau. Pavyzdžiui, išsėkma motinos pienu. Arba vėl, oras gali turėti ant laiko įtakos. Nėra patartina atimti karštesnį, jei nėra svarbių priežasčių.

Atjūnti reikia pamažu. Tada kūdikis lengviau prisitaiko prie kito maisto. Galima duoti truputį krekerių arba karamelės. Tuo prisiglobti jūkimui. Atmink vienok, kad kūdikis dar negali pilnai suvirškinti krėklomio maisto be 18-20 mėnesių. Todėl reikia tokio maisto vengti. Bulvės, pupos ir panašūs maistai turi daug krakmolo ir reikia vengti jo davimo.

Pradėjus junkima patartina pasitariti su gydytoju. Jis žino, kuris maistas tavo kūdikį gerensis ir pasakys jums.

Brendimo laikas mergaitės gyvenime pastato kiekvieną motiną ant nervų. Tai rupeštingiausias laikas mergaitės gyvenime. Tai laikas, kada visos jos pažvalgos yra keistame stovyje, kurios pamatas glūdi fiziologijoje. Tai laikas kada jos sveikata turi rūpėti. Jos sveikata šlame laike ypatingai priklauso motinos rupeščiui. Kiekviena motina turi rūpintis ir auklėti savo mergaitę sveikata ir stiprybe pirm laiko, kad ji galėtų lengvai perėti šitą laiką.

Be užtekinto kiekio gero maisto mergaitės brenstanti sistema negali laimingai stebėti prieš gamtos reikalavimus šlame laike. Tokie vaikai turi gauti po du kiaušius, diena Eagle Pieno apart kitu valgiu. Atmink, du šaukštai Eagle Pieno su trimi-cvėrtim modelio vandens. Jos labiau myli, kuomet darsideda ginger ale, vynuogių sūnka, vaisių sūnka.

Skaityk šitų straipsnių kas savaitę ir pasidėk atėčiai.

Pienas

Chicagoje yra vartojamas per tris gentkertes ir yra pripažintas kaip geras tai, yra Borden's "Selected".

Užsisakykit Borden's "Selected" šiandien

BORDEN'S
Farm Products Co. of Illinois
Franklin 3110

Player Pianai

Suteiks palinksminima visai šeimynai per visą žiemą. Specialis pasiūlimas trumpam laikui



Dykai 50 rolių ir benčius. Garantuos per 20 metų. Lengvais išmokėjimais.

Didelis pasirinkimas geriausių Pianų, Phonografų lietuviškų rekordų ir rolių.

JUOZAS F. BUDRIK

3343 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

MANO PERSERGĖJIMAS

Žinodamas kad mano Bulgariška Žiedų Arbata (pirmiau vadindavosi kraujo arbata) daro gero tiems kurie kenčia nuo reumatizmo, užkietėjimo, nevirškinimo, rugščių, gausi viduriuose, galvos skaudėjimo, kepenų, inkstų ir prašo kraujo. Aš noriu persergėti mano draugus ir visus sergančius žmones kad apsisaugotų imitacijų. Yra tikrai viena tikra Bulgariška Žiedų Arbata ir ją padarau. Neapsigaukit su imitacijomis. Kuomet žmonės serga jie turi gauti geriausius gyduoles.

Bulgariška arbatą vartojant einant gulti karšta, prašalina peršalimą greit. Turite apsisaugoti nuo influencos ir pneumonijos. Žiūrėkite mano vardo ir žymės ant kiekvieno pakelio, žinosite, kad jūs gaunate tikrą Bulgarišką Žiedų Arbatą.

Bulgariška Žiedų Arbata yra pardavinėjama gerų aptiekorių, ir kiekvienas aptiekorius suteiks kiek norite. Jei jusy aptiekorius neturi, prisiusiu jums paštu, apdrausta, didelis šeimynos pakelis \$1.25, arba 3 pakeliai už \$3.15, arba 6 pakeliai už \$5.25. Rašykite man

H. H. VON SCHLICK, Prezidentas Marvel Products, Inc. 25, Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Ofiso Telefonas **DR. H. A. BROAD** Buto Telefonas
Central 4104 Armitage 3209

VIDURMIESCIO SPECIALISTAS

Apskrita Chirurgija (operacijos) ir Moterų Ligos.
7 West Madison Street, kamb. 1202. Kampas State gatvės.
Ofiso valandos: Nuo 3 iki 5 po pietų ir pagal sutarimą.

2 Didelės Dovanos 2

Laikraštis "VIENYBE" EIS TRIS SYK SAVAITĖJE PRADEANT SU RUGSEJO 1 d. 1923 m. Prenumerata nuo naujų metų \$4.00.

Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBE" metams, gaus dvi didelės dovanas. Vajus prasideda su Birželio 1 d. 1923 m. ir baigiasi su Sausio 1 d. 1924 m. Tik tam laikotarpy bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. \$1.50 vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių.

2. Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys "VIENYBE" ant metų tam metinė prenumerata TIK \$3.50.

— Adresuokite —

VIENYBĖ,

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Mrs. A. MICHNIEVICZ-VIDIKIENĖ

AKUSERKA
3101 So. Halsted St., kampas 81 gat.
Ofisas su Dr. J. F. Van Pating

Tel. Yards 1119

Baigusiu akušerių kolegiją, ir gal praktikuoti si Pennsylvania jos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, vigo-kiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarnaus, da ir kitokiuose reikalauose moterims ir merginoms; kreipkitės, o rasite pagalbą.

Valandos nuo 7 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 vakarų.

Jei abejoji akimis, pasitark su **Dr. A. R. BLUMENTHAL**
Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4646 S. Ashland Ave.
Kampas 47-tos gat.
2-ros lubos

DR. M. ZILVITIS,
DENTISTAS
4193 Archer Ave.
9 iki 9 vak. kasdien
nedėlio 9 iki 12
Telefonas Lafayette 6061

DR. F. E. REICHARDT

Specialistas chroniškų ligų. Buves pirmiau Irving Park Senatorijoje vyriausiu gydytoju.

Valandos nuo 4 iki 6 subatom, kitomis dienomis pagal sutartį.
2009 North Ave.
(Kampas Milwaukee Ave.)

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metal ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovyos Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakarų. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po pietų.
Telefonas Drexel 2880

Dr. J. Jakubauskas

NAPRAPATH
— Gyda be vaistų ir be operacijų —
Perkeliu savo ofisą iš 3538 So. Halsted St. į 4647 So. Halsted St. prie 47-tos gatvės. Val. nuo 9 iki 12 ir nuo 8 iki 9 v. vak. Tel. Boulevard 4774. Nedėliomis nuo 9 iki 12. Roselando ofisas: 11132 So. Michigan Ave. Val. nuo 2 iki 7 val. vak. Telefonas Pullman 5147.

Physical Culture Institute

DR. J. A. VELONIS
Osteopatas, Chiopras, Naturopatas
Gyda įvairias ligas, o ypatingai užsisėmusias, be vaistų ir operacijų, — naujaisiais būdais.
4204 Archer Ave. Brighton Park. Skersai Brighton teatrą ant kampo, 2-ros lubos.
Valandos: nuo 9 iki 12 diena. Nuo 6 iki 8 vakarais. Nedėliomis nuo 9 iki 12.

DR. M. STAPULIONIS

NAPRAPATH
Gyda be vaistų ir be operacijų. Priėmimo valandos: Nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro.
4647 South Halsted Street (kampas 47 gatvės)

Phone Yards 0987

FASHION CLOAK SHOP

Audėklai, siutai, sijonai, dresės ir vestės.

Parduodama už pusę kainos

Taipgi daroma ant orderių.

3401 So. Halsted St., Chicago.

Garsinkitės Naujienose

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAITYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigų ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel.: Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakarų. Seredoj ir Pėdvėdij nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij: Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3396

JOHN I. BAGDZIUNAS

ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose, Egzaminuoja Abstraktus, Padarom pirmio ir pardavimo Dokumentus ir isgalijimus.
7 South Dearborn Street
Room 1538 Tribune Bldg.
Telefonas Randolph 3261
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1667

S. W. BANES, Advokatas

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1811 Recter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES

LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 614-616
127 N. Dearborn St.
Telefonas Randolph 6584
Vakarais: 10736 So. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6877.

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4681

Overkautai

2 kelnų siutai
Vyrams, vaikams ir vaikams

Mūsų pigi renda ir mažos išlaidos padaro galimū sutaupyti jums nuo \$5 iki \$25

ant jūsų siuto arba overkauto. Mes turime visokio materijolo kokio jus tik norite, vienodų spalvų ir vėliausių stilių.

Visi stiliai, spalvos ir mioros. Siutai ir overkautai \$18.50 ir augčiau

Vaikų siutai ir overkautai \$8.50 ir augčiau

S. GORDON,
739 W. 14th St.
Pirmos durys į rytus nuo Halsted St. prie 14 St.

Atlara kasdien nuo 8 ryto iki 9 vak. Subatomis nuo 8 ryto iki 10 vakare. Nedėlio 9 iki 5 vakare.

KORESPONDENCIJOS

Pittsburgh, Pa.

Mokslas laimėjo.

Gan nuostabių ir karakteryngų dalykų įvyksta mūsų gyvenime, kurių dažnai negalime nutylėti ir nepasidalinti su platesnėmis srovėmis. Tai nėra reikalas vieno Pittsburgho, bet visų lietuvių. Kas skaito laikraščius tas, be abejo, pastebės, jog šen ten steigiamos pačių lietuvių vakarinių mokyklų. Kodel mums reikalingos nuosavo mokyklos, tur but nesunkios suprasti. Tas, kurs užaugęs ne čia, bet Lietuvoje, lengviau galės pagauti mokslo žinių, teikiama gimtojo kalboje. Iš kitos pusės svetimos mokyklos negali pilnai patenkinti mūsų gyvenimo, nes jos turi tikslą arba ištautinti lietuvių, arba mokinti dalykų, kurių mums ne taip reikalingi.

Vaikams einantiems į amerikiečių mokyklas, pravartu būtų lankyti ir lietuvių, kad palaikytų ryšį su savo tėvais ir tuo raštu, kurio gal jie nematė, bet iš kur atkeliavo jų seneliai. Užaugę, jie galės būti geri darbuotojai čionai, tarp mūsų, arba sugrįžę į senąją tėvynę Lietuvą.

Šios mintys ir priverstą organizuoti Pittsburghe lietuvių mokyklą, kad nors dalinai atlikti aukščiau nubrėžtą uždavinį. Bet jau pirmose dienose radosi nemažai sunkenybių del buto. Buvo prašoma Lietuvos Sunų Draugijos suteikti mokyklai savo salę ir nereikalaui už tai mokėsnio. Kitokios vietos negalima buvo rasti. Sekmadienį, lapkr. 18 d. š. m. įvyko tos draugijos posėdis, kuriame svarstė mokyklos prašymą. Kalbėjosi, gindėjosi daugiau kaip valandą. Buvo priję net iki aštrumų, bet pagaliau ačiū J. Katkui ir kitiems, kurie užsistojo, mokyklos prašymas dauguma balsų buvo priimtas. Kas daugiausiai kėlė trukšmo ir priešinosi jį patys galit išpėti, ir man nėra reikalo minėti.

Panašūs dalykai yra gana liudni mūsų gyvenime apsirėikimai. Žmonės vis labiau ir labiau tolinasi nuo šviesos, nuo domėjimosi aukštesniais už kasdieninę prozą dalykais. Reikia kos nors daryti, kad ištrauktų juos iš tokios padėties. Mokykla yra geriausia tam priemonė, todėl nuosirdžiai linkime jai pasisekimo.

—M. V.

Valparaiso, Ind.

Keletas mėnesių atgal kaip anglų taip ir lietuvių spaudoje daug buvo rašoma apie Valparaiso Universitetą ir apie Ku Klux Klano stengimąsi paimti šią mokyklą savo globon. Del tos priežasties ir mokiniuose įvyko šokių tokių permainų: vieni pabugę klaniečių nieko nelaukdami aplėdo mokyklą; kiti gi, gal tikėdamiesi pagerinimų iš klaniečių, atvyko čia iš kitų mokyklų. Bet kaip jau buvo oficialiai paaiškinta, klaniečiams nepavyko užvaldyti mokyklą ir laukiamos permainos neįvyko. Mokiniai, kurie buvo aplėdę, pradeda vėl sugrįžti. Del permainų galima pažymėti ne bent tai, kad mokiniui išlaidos padidėjo apie \$18.00 į tris mėnesius.

Lietuvių moksleivių būrelis šiuo tarpu žymiai sumažėjo; čia jų randasi apie dvidešimt penki, delto ir lietuvių kalbos šį bertainį nemokinama, nes iš taip mažo lietuvių būrelio nebuvo galima suorganizuoti reikiamo skaičiaus mokinių, kurie norėtų lankyti lietuvių kalbos klase. Bet yra vilties

ateityje ir vėl turėti lietuvių kalbos pamokas, nes tikimasi naujų lietuvių sulaukti.

Del sumažėjimo lietuvių skaičiaus ir jų darbuotės nusilpnėjo. Seniaus būdavo kas penktadienį laikomi Lietuvių Moks. Literatškos Draugijos susirinkimai ir kiekvienam jų visados būdavo du kalbėtojai; šį bertainį vos tik po vieng kalbėtojų tebuvo galima išlekti.

Nežinint visų tų nemalonių įvykių, kaip seniau, taip ir šį bertainį (arba jo pabaigoj) yra rengiamas lietuvių moksleivių įdomus vakarėlis, kur bus muzikos, dainų ir šokiai. Vakarelis įvyks šeštadienį, gruodžio 1-mą dieną, 7:30 val. vakare. Apie linkės lietuvių ir lietuvių širdingai kviečiami atsilankyti. Svečiai bus pasitinkami Pennsylvanijos stoty. Bet jeigu kam pasitaikytų apsilankyti del kokios nors priežasties, tai malonės kreiptis į Lithuanian Library, 751 Cyrus st., Valparaiso, Ind., iš ten bus nurodyta vieta.

Šiais metais rudeninis mokslo bertainis baigsis ankščiau negu kitais metais, — baigsis gruodžio 20 d. Žieminis bertainis prasidės 1 dieną sausio, 1924 metų. —Studiosus.

Racine, Wis.

Dešimtmėtinis SLA. 100 kuopos Jubilėjus.

Šįmet SLA. 100 kuopai nuo jos susiorganizavimo sukanka dešimtis metų. Per tą dešimtmetį 100 kuopa daug gero yra nuveikus kaip tautos, taip ir labdarybės srityje. Nemažai yra aukojusi atsteigta Lietuvos Respublikai. Tukstančiai išmokėta pomirtinės, vėl kita tiek pašalpos, o kiek broliško patarnavimo nelaimės ištiktiems nariams suteikta. Buvo atsitikimas, kur tik ačiu 100

kp. nariams išgelbėta ranka vienam jaunikačiui nuo nuopiovimo. Kiek laudytį paskleista laisvų minčių per įvairiausius kuopos parengimus.

Pagerbimui nenuilstančių darbuotojų, kaip ir apavinkavimui tų kilnių jų darbų SLA. 100 kuopa minės savo sukaktuves lapkričio 29 d. (Dėkojimo dieną), Union svetainėje; pradžia 2 val. po pietų. Programas numatomas toksai:

1) Senieji kuopos nariai kurėjai praneš apie savo praėjusias darbus, vargus ir pasekmes; 2) Adv. Kl. Jurgelionis iš Chicago sakys prakalbą; 3) Kenoshas Lietuvių rinktiniai dainininkai p. S. Vaiteliui vedant dainuos naujausias dainas — solo, duetai ir tt. 4) Dalyvaus programė ir vietinių lietuvių jėgos. Pasibaigus programui prasišės šokiai. Pakviestos vietinės draugijos dalyvauti iškilnėse. —Meldinietis.

St. Louis, Mo.

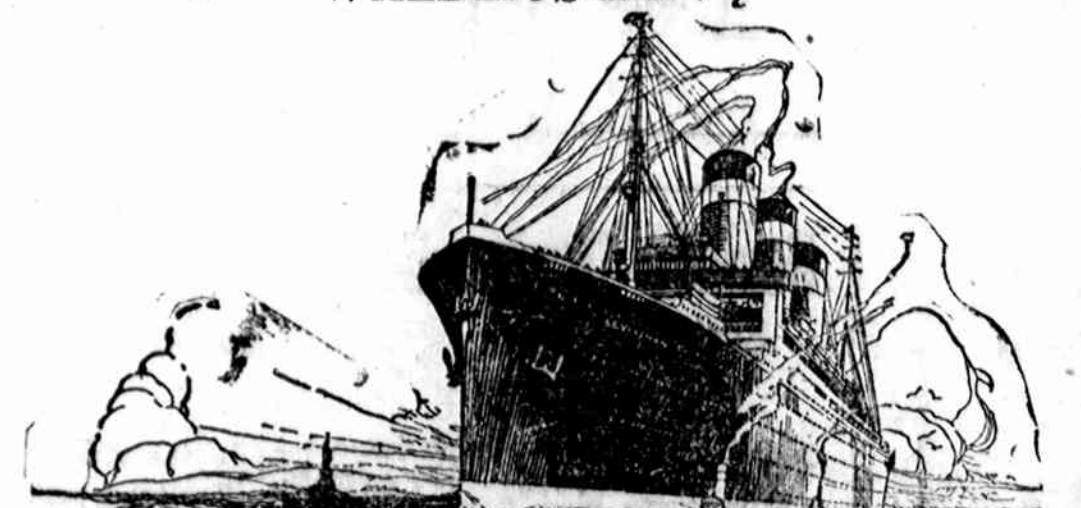
Mirė Ona Macijauskienė.

Lapkričio 18 dieną š. m. mirė Ona Macijauskienė, po tėvais Rugzūtė, sulaukus 49 metų amžiaus. Paėjo iš Mitkunų kaimo, Zapyškių parap., Suvalkų rėdybos. Paliko didžiai nuiludusius vyrą ir keturis suaugusius sunus. Kadangi Lietuvoje ir Amerikoje paliko daug giminių, tai norintieji artimesnių žinių apie velionę prašomi kreiptis iuo adresu:

Motiejus Macijauskas
1726 N. 12-th St., St. Louis, Mo.

Prospect 2992
Specialė atyda taisymo.
ITALO-AMERICAN
ACCORDION MFG. CO.
Petromilli & Piatanes Bros., Sav.
Vienatinė dirbtuvė S. V. bile
styliaus ir sistemos armonikų, pianų ir chromatikų.
Zinomi muzikantai vartoja mūsų instrumentus. 5 metal garantijos. Už 10c. Katalogas.
3137 W. 51 St.,
Netoli Kedzie Ave., Chicago, Ill.

PRALEISKITE KALEDAS LIETUVOJE VAŽIUOKITE ANT SUEVIENŲ VALSTIJŲ VALDŽIOS LAIVŲ



Jeigu manote aplankyti Lietuvą šiais metais, jeigu norite praleist Kaledas su mylimaisiais senoje tėvynėje, darykite planus dabar. Suevių Valstijų Valdžios laivai duoda specialias akomodacijas tiems, kurie važiuos. Bus speciališi išplaukimai.

S. S. LEVIATHAN išplauks Gruodžio 1 d.
S. S. PRESIDENT ARTHUR Gruodžio 5 d.
S. S. GEORGE WASHINGTON Gruodžio 12 d.
Sujungimas su Lietuva nuo Anglijos arba Bremen'o. Valdyba Suevių Valstijų Linijų prižiūras, kad kelionė būtų saugi ir vieta. Kad šis linkimas sėkmingai realizuotų jums — eikite dabar pas artimiausią agentą ir padarykite rezervaciją — dabar:

UNITED STATES LINES
110 So. Dearborn Street, Chicago, Illinois.
Lokalai Agentai visuose miestuose.
Valdantieji Operatoriai del
UNITED STATES SHIPPING BOARD

TAI YRA TIKRAS

BARGENAS

Žmonės rašo mums, kad tik mes duodame TIKRĄ BARGENĄ, nes parduodame knygas už PUSĘ KAINOS.

Taip, Gerbiami Draugai, mes nesimonkiname su 25% ar 35%, bet duodame 50%, vadinasi, parduodame knygas už pusę kainos.

Reikalaukite mūsų naujo knygu katalogo, o pamatysite — ko dar nematėte ir išgirsite — ko dar negirdėjote. Tik prisijuskite savo adresu, o katalogą greitai gausite.

Mūsų adresas:

MARGERIO KNYGYNAS
PARDUODA KNYGAS PIGIAUSIAI
2023 Saint Paul Ave.,
CHICAGO, ILL.



Šeštadieny

Taupymo Skyrius First Trust
ir Saving Banko

ATDARAS VISĄ DIENĄ
LIG 8 VALANDOS

Tas yra paranku netik mūsų 150,000 taupymo depozitorių, bet taipgi del tų, kurie norėtų pradėti naujas sąskaitas ir imti naudą iš saugumo, patarnavimo ir parankios vietos, kurią šis bankas pasiulo.

First Trust and Savings Bank

James B. Forgan chairmanas, Melvin A. Traylor, prezidentas

Šio banko stakas yra valdomas per stakholderius iš
FIRST NATIONAL BANK OF CHICAGO.
Sudėtinis resorsas viršija \$350,000,000.00.

Dearborn, Monroe ir Clark Gatvių

NENUSIGASKIT— JIS TIK IEŠKO BAMBINO



Jis žino kur motina laiko Bambino—ir jis žino, kad jis jo nori. Kudikiui Bambino reikia tiek, kiek išsimas iš šėpos skanios vaisių košės.
BAMBINO
Jis net prašo daugiaus.
Jei jusy kudikis neramus, turi aptrauktą liežuvį, negali ramiai miegoti, labai verkia tarsi skausmų kankinamas, tat išvalykite jo sistemą su lengvu vidurių paliuosuotoju, tokiu kaip Bambino. Jis jį ims su noru ir daug geriau jausis nuo jo. I kelias valandas nemalonūs simptomai turės pranykti.
F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th Street, BROOKLYN, N. Y.

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTAŠIUS
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v.
Tel. Boulevard 5913
Rezidencija, 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

DR. S. BIEŽIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 W. 22 St., kansas Leavitt St.
Phone Canal 6222
Res.: 3114 W. 42 St. Phone Lafayette 4988.
Ofiso valandos: 1-4 ir 7-8, nedėlioj 10-12 dieną.

DR. C. K. ČERYŠ
DENTISTAS
4454 S. Western Av. (kamp. 45 st.)
Valandos: nuo 4 po pietų iki 9 vak.
Subatomis nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12.
Tel. Lafayette 3415

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto;
nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

DR. G. K. KLAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kansas 18-4th Street.
Phone Canal 0257

DR. J. KULIS
Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. P. G. LUOMONS
Lietuvio Dantų Gydytojas
X-Spinduliai
2201 W. 22nd & So. Leavitt Sts.
Tel. Canal 6222, Chicago, Ill.
Val.: 9-12 ryte; 1-5 po pietų;
6-9 vak. Ned. pagal sutartį.

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakaro.

DR. A. MONTVID
Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 8068
1824 Wabash Ave.
Humboldt 1098
Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

DR. M. T. STRIKOL'S
Lietuvio
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7820
Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8. Ned. 10 iki 12
Namat 6641 S. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930
Valandos pagal sutartį

DR. M. STUPNICKI
3107 S. Morgan St.,
CHICAGO, ILL.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir
nuo 5 iki 8 vakaro
Nedėliomis ofisas yra
uždarytas

DR. V. A. ŠIMKUS
Gydytojas, Chirurgas ir Akuberis
3315 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401
Val. 9 ryto lig 2 P. M. ir 7-9 P.M.
Ned. 9-12 A. M.

Jus galit uždirbt dide- lius pinigus TAXI CAB BIZNYJE

Mes esame sena patsovi Lietuvių kompanija ir dabar mes priimame naujus narius, kurie gali išgyti taxi įmokėjęs \$250. ir likusią sumą lengvais įsmokėjimais. Veikite tuojau, nes darbar yra darbimečio laikas.

Hub Cab Co.
Victory 7070
2929 So. Halsted St.

Town of Lake

Naujių Skyrius perkel-
tas į naują vietą.

Priima paskelbimus Nau-
jienoms ir atlieka kitokius
reikalus surištus su Nau-
jienomis.

Siunčia pinigus Lietuvon.

G. Benošius
1616 W. 47th Street

CLAY AWAY THE YEARS

Apply Bonicla Beautifier casmic clay to your face, and rest while it dries, then remove and see and feel the wonderful difference in the color and texture of the skin.
Guaranteed to do these definite things for the face or money refunded. Clear the complexion and give it color. Lift out the lines. Remove blackheads and pimples. Close enlarged pores. Rebuild facial tissues and muscles. Make the skin soft and smooth.
You can obtain regular sizes from your favorite retail counter. If not, send this ad with 10 cents to Bonicla Laboratories, Indianapolis, Indiana, for a trial tube.

GYDOME SERGANCIUS

\$10 X-RAY \$1
EGZAMINACIJA

Tikras egzaminavimas yra būtinal reikalingas tikrai gero gydytojo ligų arba su-
grąžinimui ligoniu sveikatos. Todel apart
naujo egzaminavimo, žiurkite ligoniu su
pagelba X-Ray. Mikroskopu ištiriami krau-
ja, slausma ir tt. Negalintike laiko nel
pilių su nepatyrusiais daktarais, nes gy-
venimas yra delto pertrumpas. Per anks-
tybą ir teisinga pašalinama ligos, labai tan-
kia galima užbėgti ligoms ant akių, o taipgi
įvengti bereikalingų ir brangių lėšuo-
jančių operacijų.

Pasiūreikime i vidų savo organizmo



TEISINGAS GYDYMAS.
Jeigu mėnesius ir savaites gydytės be jo-
kio pascikio, žiurkite dar turime priimti
tą puikų pasiūlymą, pagamintą per
ELECTRO MEDICAL DOCTORS, kurie gy-
vena nuolat po num. 136 South Wabash
Ave.

Ligoniams Serumas
Mūsų gydyme mes vartojame naujausius
serumus, elpus, antitoksinus Bakterius, o
taipgi Europiškus intervenus specifiskų
vaistų.

Kraujo bandymas Wassermanu
Nardome abejotines atsitikimose už-
kretime, nežiurint ant kiek menkas ir ne-
kenkiantis gali išrodyti Ar turite reuma-
tizmą skausmus kaulose? Šašus, rudas plet-
mas arba Hibrinus? Ar slenkia jusy pla-
kai? Ar turite šašus ant lūpų arba ger-
klėje? Ar nupūla svaumas, ar jaučiatės
savarogus, suenervotus ir ar neturite noro
gyventi? Atleikite ir sužinokite apie tikrą
slovi jusy sveikatos. Atsiminkite, kad ner-
vai yra gyvastim, o gyvastimi nervų yra
kraujas.

Didelis Kraujo spaudimas
visuomet reikia svarbią suirute organizmo.
Ar esate nervoti ir nekatingi, ar turite
galvos sukima, ar pametėte energiją ir
ambiciją? Ar turite kokią netvarką slau-
mo organuose? Sudėtis organuose tankind
veda prie svarbių organiskų ligų. Jeigu
jusy sveikata ir energija yra žemiau nor-
malio laipsnio, jeigu jusy nerorit dirbti su
noru, stebikite ir gausite tikrą išrymę
egzaminą dykal. Pagydymas ir sugrąžini-
mas sveikatos yra mūsų gyvenimo uždutis.

Electro-Medical Doctors

Po vadovystė Dr. R. G. McCarthy
136 Wabash Ave., Chicago

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvis, lietuviams visados
patarnauja kuogeriausiai
M. Yūska
3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

KATALOGAS DYKAI
Reikalaukite mūsų krautuvės lietuviš-
ko iliustruoto Katalogo. Zemos kainos
lietuviškieji, perlinių ir gintarinių
karolių, žiedų, sidabrinų šaukštų, ša-
kučių ir peilių; brityų, puštų, buil-
ninkų, laikrodžių, auksinių fontaninių
rašomų plunksnų, pašelių; muzika-
liškių instrumentų, lietuviškų rekordų,
Players pianams lietuviškų šokių ir
dainų, armonikų, revolverių, lietuviš-
kų knygu ir tt. Adr.:
JOS. F. BUDRIK
3343 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jau išėjo iš spaudos populerus
mokslo žurnalas

KULTURA

No. 1 turinys:

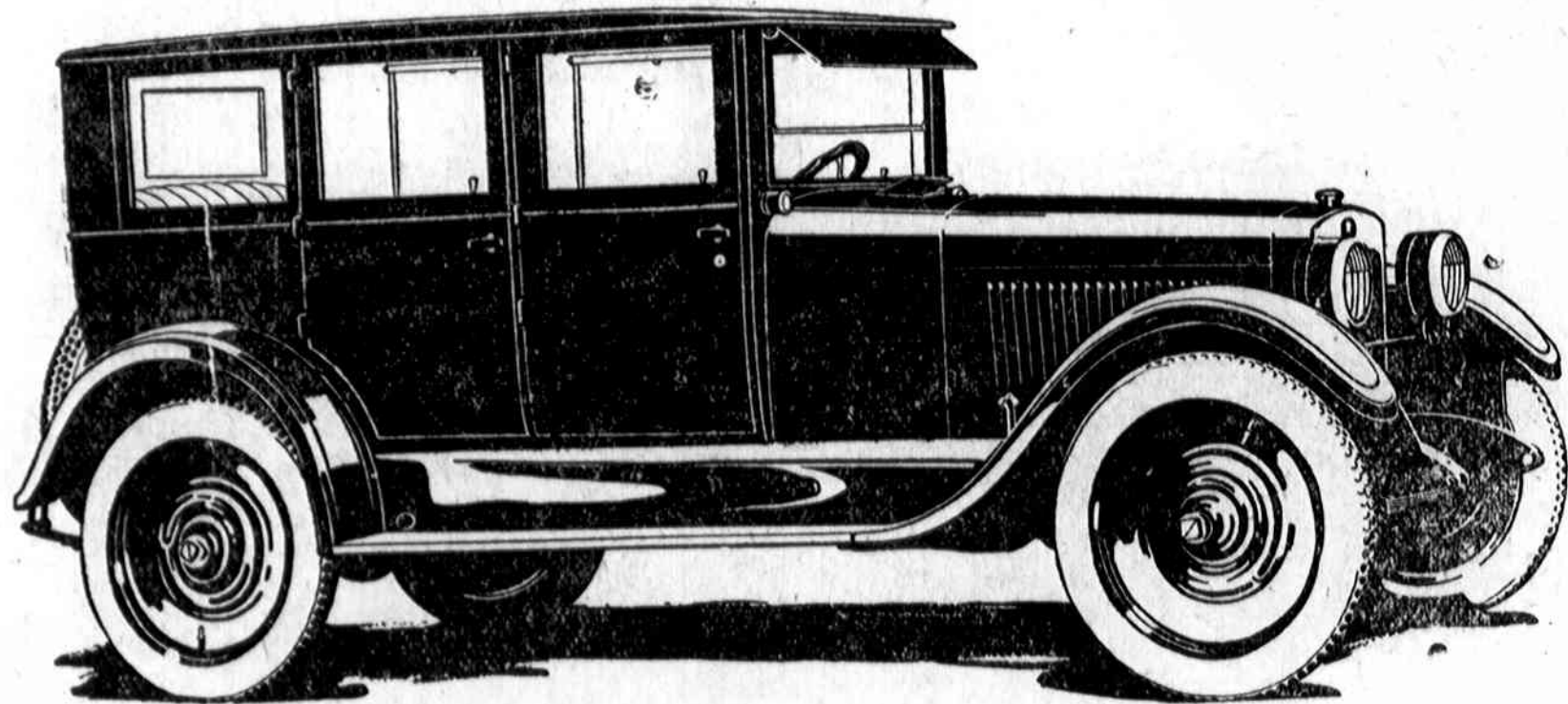
1. Redakcijos žodis.
2. Prof. V. Cepinskis. Moks-
slas.
3. J. Elisonas. Regeneracijos
reikškins gyvulių gyvenime.
4. Končius. Pažinkime savo
kraštą.
5. V. Tarasenska. Alk'akme-
nys Trakų apskrity.
6. Z. Kuzmickis. Vestuvių
drama.
7. Jaunas pilietis. Demokra-
tija ir koperacija.
8. Vl. Putviniskis. Bangos.
9. Vaižgantas. Dirbkime.
10. Pajėgos ratas.
11. Vabzdžiai — ligų platin-
tojai.
12. Iš "Kulturos" b-vės dar-
bu.
13. ir t. t.

Kulturos kaina metams 12
litų, ½ m. 6 l., atskiras nume-
ris 3 litai. Norintiems prenu-
merata bus imama uždėtu mo-
kesčiu. Visų suinteresuotųjų
prašome paskubėti atsileipti
ir užsisakyti, kad laiku žur-
nalą gautume. Kas nori N. 1
pamatyti atsijuskit laišku pas-
to ženklų už 3 litus — išsi-
sime.

"KULTUROS" B-VĖ,
Šiauliai, Dvaro g. 24,
Lithuania.

Laimekit šitas Milžiniškas Naujienu Kontesto Dovanas!

GRAND CAPITAL DOVANA



Tikrai naujas, 1924 MODELIO, šešių cilinderių

COLUMBIA SEDANAS

Pilnai įrengtas, vertas **\$1.700**

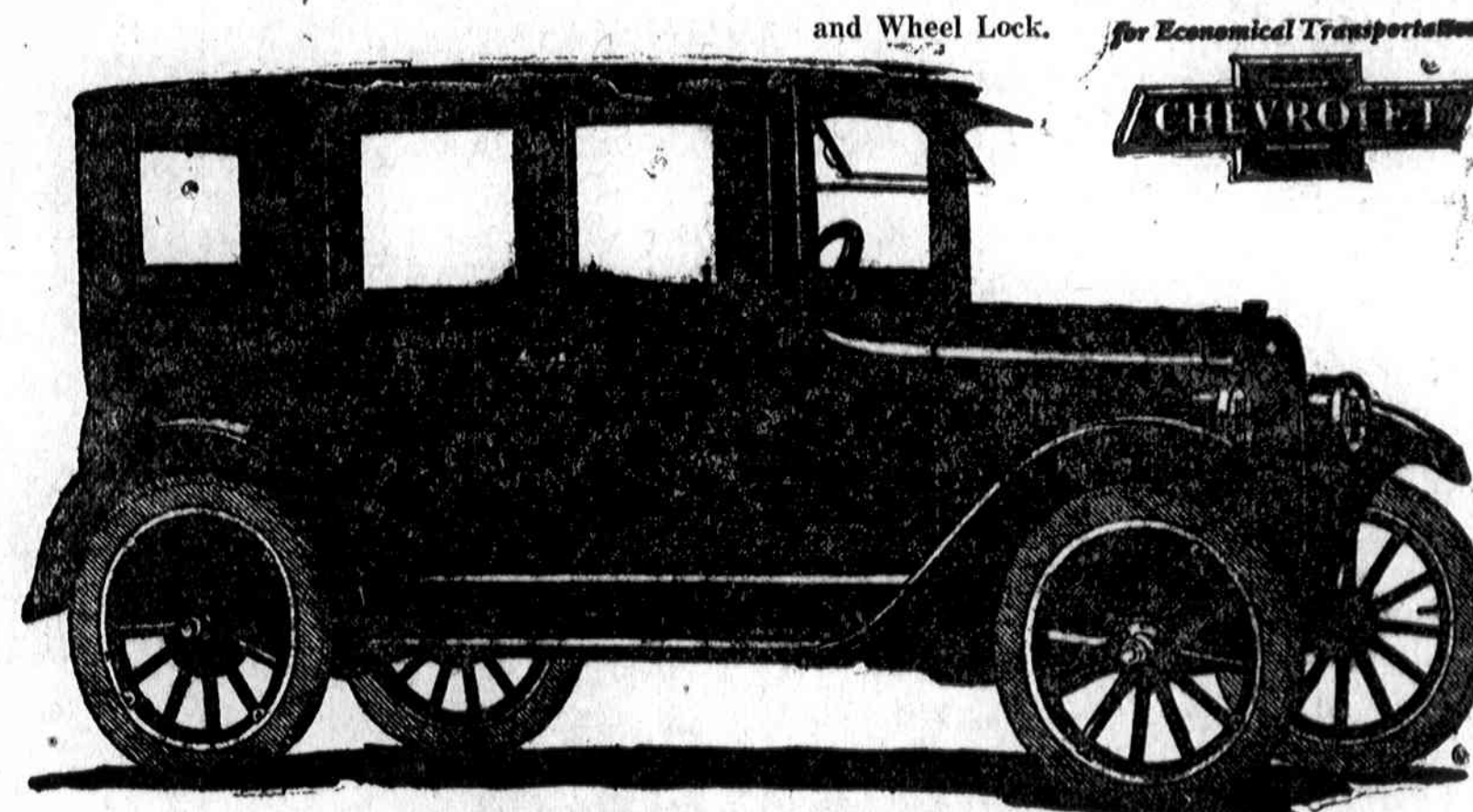
Pirkas ir parodomas pas

WM. LANDSHAFT & BROS.

2336-38 Milwaukee Avenue,

Chicago, Illinois.

ANTRA DOVANA



CHEVROLET SEDANAS

Įrengtas su extra tajorais, tube, frontiniu bumperiu ir užrakinamas, vertas **\$920**

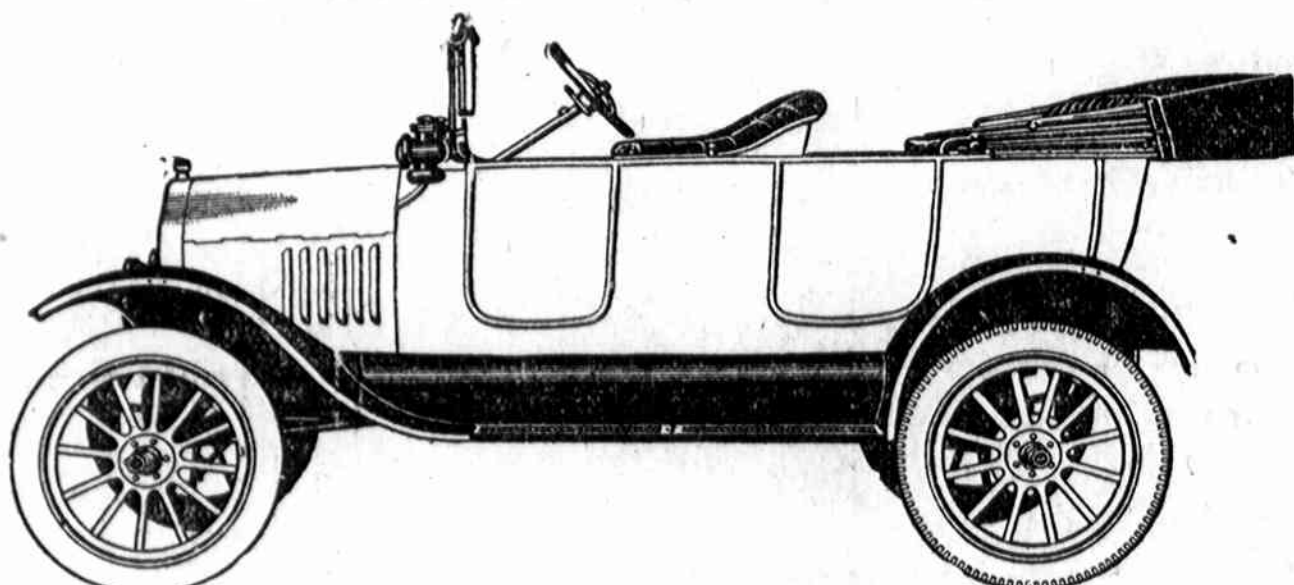
Pirkas ir parodomas pas

MILWAUKEE AVE. MOTOR SALES

2504-06 Milwaukee Avenue,

Chicago, Illinois.

TREČIA DOVANA



Ford Touring Karas, su starteriu ir remais, vertas **\$428.73**

Pirkas ir parodomas pas

FRANK BRESKA, AUTORIZUOTAS FORDO PARDAVINETOJAS

2501-3-5 So. Kedzie Avenue,

Chicago, Illinois.

KETVIRTA DOVANA

Thor Electric Skalbia-
moji Mašina verta

\$183.75

Pirkta ir padaroma
pas

KALUZNY & CO.,

5039 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.



PENKTA DOVANA

Puikus Solitaire
Deimantinis Žie-
das, pasirinki-
mui vyrams ar
moterims vertas

\$150

Pirkas ir parodomas pas

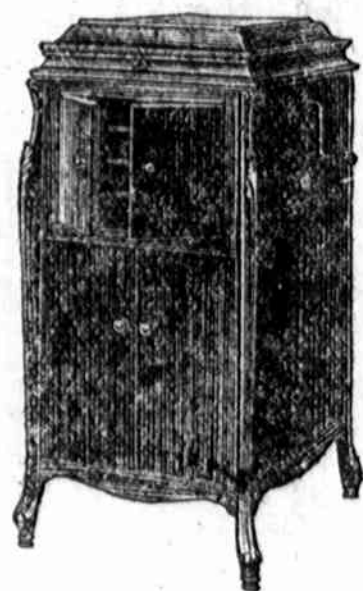
HENRY RHEIN'S JEWELRY
STORE

1536 W. 47th St.,

Chicago, Ill.



Šešta Dovaną



Genuine Victrola, Sty-
liaus XI, verta

\$150

Pirkta ir parodama pas

GEORGI & VITAK
MUSIC CO.,

4639 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

SEPTINTA DOVANA

\$100 vertės tavorų
orderis

Bile tavorų augščiau minėtos vertės, tik
groseris nėra į tai įskaitomas

Bus gaunamas pas



AŠTUNTA DOVANA

\$75 vertės tavorų
orderis

Devinta Dovaną Dešimta Dovaną 11-ta Dovaną

\$50 Auksu

\$5.00

Ir dar 50,000 extra balsų jums —
Kaip? Prisiųskite \$24 vertės
prenumeratų pirm 8 valandos, su-
batoje, gruodžio 22, 1923.

\$25 Auksu

\$5.00

Ir dar 50,000 extra balsų gausite!
Pirmame periode nuo lapkričio 12
iki gruodžio 22, 1923.

\$2,000 Auksu

SPECIALIS FONDAS IŠ \$2,000 AUKSU bus padėtas į šalį, kad pas-
kia išdalintų kaip algas tarpe aktyvių, bet nelaimėjusių dovanų, 20
nuošimčių pamatu. Kiekvienas kandidatas, kuris bus aktyviškas visą
kampanijos laiką, pridodamas nuolatinis piniginius raportus, bet ne-
laimės didelių pasiūlomų dovanų, bus priskaitytas į komisą gaunamų
eiles. PAGALVOKITE APIE TAI! Vienas doleris iš penkių kuriuos
jūs sukolektuosite, eis į jūsų kišenį, jei jūs nelaimėsite dovanas. Tas
patvarkymas užtikrina kiekvieną kandidatą ir tas reiškia, kad ŠIOJE
KAMPANIOJE NEBŪS PRALAIMĖTOJŲ. Ar dar kas nors gali
buti teisingesnis ir geresnis kaip tas?

Iškirpkit Žemiau Talpinamus Kuponus ir atsiųskite juos del savęs ar savo draugo

"NAUJIENOS", KONTESTO DEPARTAMENTAS, 1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

1as Prenumeratos Kuponas

Tiktai vienas toks kuponas bus pripažintas kiek-
vienam kontestantui, kuomet bus prisiųstas su ap-
mokėta prenumerata vieniems metams, Chicagoje
paštu \$8, į kitus miestus paštu \$7.

TAS KUPONAS YRA GERAS
30,000 extra balsu

Prenumeratorius

Adresas

Suma pinigų įmokėta Kreditas duodamas

paprastų ir extra balsų šiam prenumeratoriui:

Kandidatas

Adresas

Nominacijos Blanką

"Naujienu" Konteste Kiekvienas Laimės.

gera del 5000 balsu

AŠ ĮSTOJU IR BALSUOJU 5000 BALSŲ UŽ

Miss, Mr. arba Mrs.

Adresas

Kaip kandidatas "Naujienu" kontesto "Kiekvienas
Laimės".

PASTABA: — Tiktai viena nominacijos blanka pri-
imama del kiekvieno nominoto kandidato.

Surašas Balsų ir "NAUJIENŲ" Prenumeratos Kaina

PIRMAS PERIODAS

Išskaitant pirmąsias šešias savaites
(užbaigiant gruodžio 22), sekamas
skaitlius balsų bus išduodamas už
prenumeratą:

		Balsų
1/2 metų	\$4.00	5,000
1 " "	8.00	12,000
2 " "	16.00	26,000
3 " "	24.00	54,000
5 " "	40.00	90,000

Iš kitų miestų paštu

		Balsų
1/2 metų	\$3.50	5,000
1 " "	7.00	12,000
2 " "	14.00	26,000
3 " "	21.00	54,000
5 " "	35.00	90,000

ANTRAS PERIODAS

Išskaitant septintą ir aštuntą savaitę
(užbaigiant sausio 5, 1924), sekamas
skaitlius balsų bus išduodamas už
prenumeratą:

		Balsų
1/2 metų	\$4.00	3,333
1 " "	8.00	8,000
2 " "	16.00	17,333
3 " "	24.00	36,000
5 " "	40.00	60,000

Iš kitų miestų paštu

		Balsų
1/2 metų	\$3.50	3,333
1 " "	7.00	8,000
2 " "	14.00	17,333
3 " "	21.00	36,000
5 " "	35.00	60,000

TREČIAS PERIODAS

Išskaitant devintą ir paskutinę savaitę
(užbaigiant sausio 12, 1924), sekamas
balsų skaitlius bus išduodamas už
prenumeratą:

		Balsų
1/2 metų	\$4.00	2,500
1 " "	8.00	6,000
2 " "	16.00	13,000
3 " "	24.00	27,000
5 " "	40.00	45,000

Iš kitų miestų paštu

		Balsų
1/2 metų	\$3.50	2,500
1 " "	7.00	6,000
2 " "	14.00	13,000
3 " "	21.00	27,000
5 " "	35.00	45,000

Del Informacijų Atsiųskit, Rašykit ar Telefonuokit Naujienu Kontesto Dept.,

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois, Telephone Roosevelt 8500.

PASTABA: Tiktai vienas Nominacijos kuponas priimamas del kiekvieno no-
minuoto kandidato.

CHICAGOS ZINIOS

Didžiajam Naujienų kontestui Kiekvienas Laimės yra paskirti automobiliai jo nariams

Visi laimėtojai bus linksmai apdovanoti. — I keletą dienų tilps kontestantų vardai.

Kaip jums patiktų turėti gražų, naują automobilį? Ar jūs nenorėtumėt įsigyti vieną dykai, jei pasitaikytų proga? Naujienos dabar suteikia jums tą proga laike didžiojo kontestto laimėti puikų automobilį visiškai dykai! Visa, ko jums reikia, tai biskį pasidaryti, o jau automobilius bus jūsų ir dar garbė magaryčioms.

Neveizint kad automobiliai yra labai brangintina dovana, bet tai dar nėra viskas. Apart automobilį dar yra paskirta ir daugiau brangių dovanų, būtent: \$183.75 vertės elektrikinė skalbama mašina, \$150.000 vertės daimantinis žiedas, \$150 vertės Victrola, \$100 vertės visokių prekių, \$75 vertės prekų, \$50 auksu, \$25 auksu, \$15 auksu ir dar 20% komišino.

Jei jus pagedauja automobilio ar bet kokios kitos dovanos, pasirenkant iš vienuolikos dovanų, viso ko jums reikia stoti i kontestą "Kiekvienas laimės" ir laike to kontesto paversi biskitį laiko, kuris ir taip tankiai buna veltui praleidžiamas ir turėti iš to sau naudą. Jums net nėra reikalo dirbti labai daug pačiam. Sakysim, kožnas turi draugų; sakysim, yra 20 draugų, kurie kožnas iš jų gaus jums vieną prenumeratą ir dar pridėjus savo darbo jau susidarys didelis skaitlius balsų ir jus lengvu budu laimėsit dovana.

Kaip patapti nariu.

Norint patapti nariu šio didelio "Kiekvienas laimės" dovanų kontesto pirmiausia reikia iškirpti nominacijos blanką, kuri telpa Naujienose kasdien, išpildyti ją ir pasiųsti kontesto vedėjui, kaip ten nurodyta. Jau daug įstojo, bet vietos dar yra pakankamai. Reikia tik noro, gyvumo ir energijos.

Kada jus prisiųsūt jūsų nominacijos blanką, jums bus pasiųsta paštu visi reikmenis ir pamokinimai kaip vesti šį vaju. Su nominacijos blanku jus gausit 5,000 balsų; tai jau yra pradžia ir tas bus naudinga vėlesniam darbe.

Dar nė vienas kontestantas nėra gavęs didelio skaitlius balsų, todėl dar yra laikas stoti ir dirbti kožnam, kas tik turi ambicijos ir nori laimėti dovana.

Just paties prenumerata, jei dar nesat prenumeratoriu, ir keletas jūsų draugų, kartais gauna but pakankamai išlaimėti koikią nors dovana. Kožnas kontestantas, kuris prisiųs \$24 vertės prenumeratą ir apskelbimų pirmo kontesto daly, tai yra prieš gruodžio 22 d., gaus \$5,000 auksu. Kožna \$24 suma priduta laike kontesto laimi 50,000 extra balsų be jo reguliarių. Juo daugiau prenumeratų, tuo daugiau balsų. Juo daugiau, tuo geriau.

Kas yra "Kliubas"

"Kliubas" Naujienų kontestte reikiša grupą prenumeratorių ar apgarsinimų sumoj \$24.00. Pavyzdin: Naujienų prenumeratora trims metams po \$8.00 i metus sudarys "kliubą". Skaitant po 12,000 paprastų balsų nuo kožnos prenumeratoro sulys šitokių taisyklių kandidat las laimės 6,000 balsų.

Kandidatams yra labai svarbu veikti taip vadinamoj "kliu-

bo sistemoj", norint išlaimėti gerasias dovanas. Patartina kiekvienam prisiimti sau už obalsį: "Kliubas i diena" ir to obalsio laikytis, sulys jo veikti ir jį išpildyti. Taip veikiant per 30 dienų, tai yra gaunant po \$24.00 i diena, nėra abejonės, kad tokie kandidatai taps laimėtojais pirmųjų didžiųjų dovanų.

Pabandykit ir pamatysit!

Smulkios Žinios

"Milžinų" porėlės.

Aną dieną atvyko jauna porėlė i valstijos biurą, kad gaus leidimą apsigyventi. Gavę leidimą nuvyko pas teisėją, kad juos apvesdintų ir kad teisėjas galėtų savo šliubinį aktą išpildyti tai jis paprašė, kad jaunieji užsilptų ant stalo, nes jaunieji buvo labai maži. Ponas jaunikiš buvo Antanas Šusek 35 metų senumo, o augščio dviejų pėdų ir vienuolikos colių. Jo panelė—mylimoji—Mela Bergona, kuri sakosi yra 25 pavasarių amžiaus; ji yra aukštesnė trimis coliais už jaunikiš. Jų liudininku buvo p. Bertha's, 7 pėdų ir 3 col. augščio. Ši nepaprasta "traičė" priguli prie teatralės grupės "Imperial Midgets", kuri lošia "North Side" teatre.

Atsargiai su vandeniu

"Virinkite vandenį; tifo mikrobai gali buti vandenyje, kurį jus geriate. "Būkite atsargūs, nepamirškite virinti vandenį"

Taip sako Chicago sveikatos departamentas.

Paskutinėmis dienomis tapo dar užkreduota 19 naujų sirgimų tifu — Karštlige. Viso susirgo 142 iš jų 117 pietinėje dalyj miesto.

Pradedant nuo 29 gatvės ir nuo Halsted iki Lake Michigan ežero.

Pietinės miesto dalies gyventojai pasisaugokite! Virinkite vandenį.

Sergsti Lenkijos konsulatą.

Pasiųsta keturi policijantai saugoti Lenkijos konsulatą, kuris randasi 1115 N. Robey gat. Generalis konsulas Jurgis Barthel de Weydental kreipėsi i policiją prašydamas apsaugos, nes jis gavo pranešimą iš Washingtono, kad "komunistai" rengiasi bombarduoti jo konsulatą.

Motina nusižudė. Vaiko nežudė iš meilės.

"Aš geisčiau, kad turėčiau tvirtus nervus pasiimti savo kudičią Mariutę, su savim, bet aš ją perdaug myliu, kad galėčiau tai padaryti". Tokį raštelį paliko ponia Mark Kynkor 28 metų, pirm atsukant gašą savo namuose, 2331 W. 19 gatvės.

Ar jūs žinote, kad

Suvenyto Valstijos išdirba daug daugiau radijo negu visame pasaulyje. Daug jo yra surasta Coloradoje. Per 8 metus išdirbta ¼ dalis svaro, bet marketo kaina yra \$100,000 už gramą. Tas ketvirtadalis svaro kainuoja daugiau kaip \$11,000. Ar jūs žinote, kad kas savaitę, kas metal, Helmar Turkiški cigaretai suteikė didžiausį užsiganėdinimą milijonams rukiotojų šioje šalyje.

Lietuvių Rateliuose

Kodel senovėje siautė marai ir pavietrės

Dr. Al. Davidonis sekamą sekmadienį laikys Mokslo Draugams paskaitą apie medicinos nuopelnus žmonijai.

Kaį senovėje susirgavo žmogus, tai rodos klausiti eida-vo pas burtininką, kuris visokiomis "hokus-pokus" bandydavo ligą pašalinti.

Palyginamai dar nesenai Ispanijoje emė siausti maras.

Ir ką žmonės darė?

Jie emė rinktis i bažnyčias, rengti įvairias procesijas, karš-tai melstis, kad Dievas koronę atitolintų.

To viso padariniai buvo: žmonės it rudens labai krito.

Arba vėl — užėdavo ramų, choleros, karštligės epidemijos ir ištisi kaimai ir net miestai virsdavo kapais — išmirdavo visi iki vienam žmogui.

Nėra Europoje tokios valstybės, kuri nebūtų nukentėjusi nuo marų ir pavietrių.

Dabar to jau nėra. Epidemijos nebūtu to baisumo, kokį turėjo senovėje.

Kodel?

Jeigu norite tatau sužinoti, tat sekamą sekmadienį, gruodžio 2 d., 10:30 val. ryto, ateikite i Raymond Chapel (816 W. 31 St.). Ten paskaitą laikys Dr. Al. Davidonis. Tos paskaitos tema Medicinos nuopelnai žmonijai.

Dr. Al. Davidonis yra lektorius vienos Chicago medicinos mokyklos ir Mokslo Draugams yra labai malonu, kad jis laikys tokią paskaitą, kuri yra svarbi kiekvienam žmogui.

Tat kuoskaitlingiausiai atvykite tos paskaitos pasiklausyti. —Žinas.

Chicago rusų dienraščio koncertas

Lapkričio 25 d. Schoenhofen salėje naujai persiorganizavęs rusų dienraštis "Russkij Vestnik" surengė koncertą.

Koncertas nusisekė labai gerai. Lankantys rusų parengimus sakė, kad koncertan susirinkę daug naujos publikos. O tai reikiša, kad laikraštis ima patraukti tuos žmones, kurie seniau laikėsi nuošaliai. Atvyko taipgi nemažas būrelis ir lietuvių. Išviso salė buvo pilnutėlė. Kai kuriems teko ir pasienius trinti, nes nebebuvo vietos, kur atsisėsti.

Šiame koncerte dalyvavo p-ia Gugienė. Jos dainavimas publikai tiek patiko, kad ji kelis kartus buvo išaukta. Rusų laikraštis komplementų irgi nesigaili p-iai Gugienė: jis sako, kad ateityje p-ia Gugienė visuomet bus pagedaujama koncertuose.

P-ia Salomija Cherry irgi įgijo daug draugų tarp rusų savo maloniam balsui.

Gerai dainavo ir I. Elkovskaja bei T. Korablinov, kuris turi labai gražų baritoną.

Bet ypač daug entuziazmo publikoje sukėlė Aleksandro Kaminskio pasirodymas. P-as

Kaminskis yra gerai žinomas chigagiečiams smuikininkas. Jis yra pagarsėjęs artistas-smuikininkas, gavęs nemažai medalių už griežimą. Programa jis dalyvavo sur savo šeimyna — sunumi bei dukteria. Jo dukktė, nors dar ir jauna, bet jau yra šauni pianistė.

Publika tiek pamėgo p. Kaminskį, jog nemorėjo jo net nuo scenos paleisti: pakartotinais aplodimentais jis vis buvo iššaukiamas griežti daugiau.

Prie viso to gan sutartinai padainavo ir Rusų Neprigulmingas Choras. —Buves.

Mokslo Draugų paskaita.

Demokratinė valdymo-si forma buvo žinoma senovėje, bet pirmąkart demokratiška skyrėsi nuo moderninės demokratijos, —sako prelegentas. Demokratijos rūšys.

Pereitą sekmadienį Mokslo Draugams kalbėjo P. Grigaitis, "Naujienų" redaktorius. Jo paskaitos tema buvo Demokrati-ja istorijoje.

Pirmoje vietoje prelegentas pabrėžė tą faktą, kad demokratija yra ne šių dienų padaras, o jau buvo žinoma žilų senovėje. Jau Aristotelio raštuose užtikama demokratijos sąvokos nagrinėjimą. Tasi senovės mokslininkas i demokra-tiją žiūrėjo kaip i netikusią formą. Jo supratimu, demokra-tija(liaudies valdžia) negali tinkamai valdyti, nes pavasari žmonės nesirupina kil-tais dalykais.

Bet demokratija jau gyvavo ir prieš Aristotelį. Demokra-tija, galima sakyti, yra natu-rinė valdymo si forma. Tačiau jeigu taip yra ištikrųjų, tai kodel demokratija paskui nupuolė ir ją šandie tenka iš naujo gaivinti? klausia prelegentas.

I tą klausimą galima atsakyti tik tada kai patiriame, jogei senovės demokratija buvo visai skirtinga nuo šių dienų, arba moderninės demokratijos, kad senoji, primityvė demokratija nėra tas pats, kas naujojinė demokratija, tai yra svarbu turėti omenėje, kalbant apie demokratijos istoriją.

Pirmąkart demokratija.

Senovėje žmonės gyveno laukiniame stovyje. Jie bastėsi iš vienos vietos i kitą, užsi-imdami medžiokle arba žuvalimu. Pritruko vienoje vietoje žvėrių arba žuvų, — jei ei-na i kitą vietą — cina buriomis, nes žmogus visuomet buvo draugišnis sutvėrimas.

Tuose buriuose tarp atskirų žmonių, individų, didelių skir-tumų negalėjo pasireikšti. Visi jie vartojo daugmaž vienodus įrankius ir užsiėmė daug-maž vienodais darbais; todėl jie visi turėjo vienodą balsą savo bu-rio reikalų tvarkyme. Jie dary-davo tai sueigose, kurių nesun-ku buvo atlaikyti by kurį laiką, kadangi visas būdys buvo ne-didelis —šeimyna arba šeimynų grupė—gentis.

Idomu, kad sueigose dalyvavo ir moterys turėdamos lygų balsą su vyrais.

Kodel moterys nebeteko savo teisių.

Prelegentas nurodė i tai, kad Amerikos indijonai kaip vyrai, taip ir moterys dalyvavo sueigose, kur buvo svarstomi visi jų reikalai. Tas pats buvo ir pas kitas laukines tautas.. Dabar kyla klausimas, kodel moterys vėliaus prarado savo teises?

Yra labai populiaringa nuomonė, sakė prelegentas, kuria einant visas dalykas aiškina-ma taip: vyrais yra stipresnis už moterį, todėl jis ją ir paver-gė. Bet tokis aiškinimas neiš-laiko jokios kritikos, kadangi jisai nepasako, kodel vienoje gadynėje moterų padėtis buvo tokia, o kitoje gadynėje —ki-tokia. Priežasčių reikia ieš-koti kitur.

Primityviniame stovyje mo-terys dalyvavo darbe (ir kovose su priešais) lygiai su vyru. Tik laikui bėgant, kai žmonės išmoko pasigaminti šokių-tokių pastogę ir gaminti rūbus, mo-terys emė specializuotis šituose darbuose; vyrais gi paliko medžiotoju ir kariautoju. Vėliaus atsirado žemdirbystė ir gyvū-lių auginimas; namų darbo tuomet pasidarė tiek, jog mo-terys jau nebeturėjo laiko su-eigas lankyti. Dalyvavimas valdymo si reikaluose paliko vyrų privilegija.

Kaip pirmąkart demokratija pranyko.

Aišku, kad daryti sueigas i-ten spręsti visokius reikalus buvo labai lengva, kuomet pats gyvenimas buvo labai nekom-pliktuotas. Bet kuomet žmonių gyvenime žemdirbystė pradėjo vaidinti ytin svarbų vaidmenį, tasyk jau ir vyrai teko paimti ant savo pečių didesnę darbo našta. Žemdirbystė pririso ukininką prie žemės.

Pirmutinė to pasekmė buvo ta, kad pasidarė nepatogu vesti kūrą, kuris pirmą buvo taip mėgiamas vyrų užsiėmimas. Aplinkybės privertė žmones pa-vesti kariavimo amata tam tik-rai klasei, kuri už tai buvo pa-liuosuota nuo ukininko darbo. Šitos kariavimosi klasės palaiky-mui ukininkas skirdavo tam tikrą dalį savo turto.

Užaugus gyventojų skaičiui ir padidėjus jų reikalams, pa-sidarė nepatogu, kad visuotini susirinkimai spręstų nesusi-primus ta pa atskirų visuomenės narių, darytų teisingą ir t.t. Šitos pareigos teko paves-ti irgi atskirai klasei, paliausuo-tai nuo paprasto ukininkų dar-bo. Lengviausia buvo uždėti jas kariautojams, kas daugelyje yra atsitikimų ir įvyko. Kariau-tojai pavirto kartu ir admini-stratoriais bei teisininkais. Tik vėliaus šita klasė suskilo pu-siau, ir iš vienos dalies ilgai-nitli išsivystė bajorija, o iš an-dros — kunigija. Atsirado vieš-pataujančiosios klasės.

Ir taip natraliniu budu vie-toje visų žmonių valdžios, de-mokratijos, susikūrė viešpa-taujančiųjų klasių valdžia, des-potizmas.

Naujojinės demokratijos gyvenimas.

Žmonijos gyvenimui besi-plėtojant, atsiranda miestai.

Amatninkų ir pirklių skaičius nuolat didėja.. Kyla industri-ja. Pirklių ir amatninkų rei-kaikai skiriasi nuo bajorijos reikalų. Prasideda kova kuri neišvengiamai veda prie tvar-kos permainingumo.

Bet čia jau reikia pabrėžti, kad gimstančioji demokratija jau nebūtu pirmąkart de-mokratijos požymių. Sueiti vi-siems žmonėms i vieną vietą ir ten rišti visus klausimus nėra jokios galimybės. Per tai atsiranda reprezentatyvė demo-kratija, būtent, tokia demo-kratija, kur žmonės renka savo atstovus. Šitoji demokratija ir yra naujojinė demokratija. Ji apima ne vieno kaimo arba miesto bendriją, bet visą val-siabybę. Ji remiasi tuo, kad tech-nika ir mokslas duoda progos šandie darbo masėms pažinti visuomenės reikalus ir aktin-gai dalyvauti tvarkyme.

Išvada.

Demokratija reikiša liaudies valdžią, daugumos valdžią. O jeigu taip, sakė prelegentas, tai vėliau ar ankščiau valdžios vairs turės patekti i darbinin-čių rankas. Ir štai kodel. Joki kita visuomenės klasė neauga tokiu spartumu, kaip darbinin-čių klasė. Vadinasi, atcis lai-kas, kada darbininkai sudarys daugumą balsų šalies valdžią reikant. Tasyk, pats savaime suprantama, valdžia turės i jų rankas patekti.

Nors paskaita buvo ilga, bet žmonės atidžiai klausėsi. Ir neabejojo, kad jie daug ko naujo išmoko. Tie, kurie gir-dėjo tą paskaitą, turės geresnį supratimą apie demokratiją ir jos kilmę. O gal vienas kitas sugebėjo padaryti ir tokią iš-vadą: demokratija nėra pri-puolamas dalykas. Ji atsirdo ne todėl, kad kokis nors gera-širdis jos norėjo, o todėl, kad gamybos formos tiek piktėjo, jog senųjų valdžių lytis turėjo žlugti.

Sekamą sekmadienį Mokslo Draugų prelegentu bus Dr. Al. Davidonis. Jo paskaitos tema Medicinos nuopelnai žmonijai. —K. S.—kas.

Pavyzdingos vestuvės

Lapkričio 20 d. apsigedė p. A. Rozinskis su p-le Julė Raudonaite. Šliubą emė bažnyčioj. Buvo atlikta visos ceremonijos. I vestuves atsilankė koks šimtas žmonių. Ir stebėtina, naminėlės nebuvo, bet visi tin-kamai linksminosi. Susirinkė-mui vadovavo jaunas kunigas, kuris nekaip lietuviškai kalbė-jo. Bet jis buvo gan draugiš-kas ir energingas. Kalbėjo kun. Krušas.

Paskui dainavo p-lė Viktorija (pavardės nenuginėdau). Po to sudainuota dudu šimkaus "Plaukia sau laivelis". Dainavo p-lės Viktorija ir A. Jovaišaitė. Išėjo gerai. Dainavo ir merginų choras. Gi pabaigai p-ia Saurie-nė sudainavo "Kur bakužė sa-manota?" Išėjo neblogoi.

Tuo programos ir pasibaigė. Paskui prasidėjo šokiai. Palin-kėjęs jaunavedžiams laimingos ateities, aš išėjau namo.

—Japų-Janis.

Ar visi laukia Kalėdų

Kalėdos arti, kur nepažvelgsi visur krautuvų langai tik žiba tik mirga.

O tas išpuošimas, tik stebė-tis reikia; vieni su kitais lenk-tyniuoja, praeivius tik trauktė traukia tos grazybės. Žmonių minios, it skruzdės, tik maišos tik mirga. Atrodo nepaprasta regykla, perka dovanas tary-tum meilė pasaulij užviešpa-tavo tarpe žmonijos. Sveikina vienas kitą su dovanomis ir linkėjimais. Visam pasauly tarytum visko pilna ir nieko ne-truksta.

Bet pažvelgus i kitą pusę, tuojau matosi liudni ir išblyš-kę veidai, išalkusių ir sušalusų vaikūčių. Jie jaučiasi visų už-miršti del to, kad jie yra naš-laičiai.

Taigi, broli ir sesute, kada pirksi dovanas, kada sveikinsi draugus, su kalėdomis neuž-miršk, brangiausi ir prakil-niausi tikslą, atsimink Lietuvos Našlaičius, kurių labai daug yra kaip didžiojo Lietuvos, taip ir mūsų sostinėje. "Vil-niui", kur lenkas laukia jų pra-žuties. Našlaičiai laukia, ran-kutes ištiesę nuo mūsų Ameri-kiečių pagalbos.

Jie atsiuntė mums savo ran-kutėmis padarytų įvairiausių dalykėlių per tarpininkystę Chicago Komiteto Lietuvos Našlaičiams šelpti. Visuomenė yra kviečiama atsilankyti ir pa-matyti tuos dūbrinius gruodžio 2 d. Mildos abejeose svetainėse, 3142 So. Halsted St. Pradžia 3 val. po piet.

Taigi brolai ir sesute, tegul buna gruodžio 2 d. "Našlaičių diena". Aukokime kiek kas iš-galėdami kad tos visos aukos pasiektų ant Kalėdų.

Aukas meldžiu siųsti ižd. P. P. Balickienės vardu, adresu — M. Zalpienė, 927 W. 34-th pla-ce.

Gi rankdarbius galite siųsti A. Valančauskienė, 3246 So. Halsted St. 3 lubos. —S. A. Z.

Cicero

"Improvement Club" veikimas.

Pas mūs jau senai gyvuoja Lietuvių Namų savininkų są-junga arba "Improvement Club" Bėda tik, kad mūsų žmo-nės nesupranta organizacijos svarbumo ir kas galima sujun-gomis spēkomis nuveikti. Tie-sa, dabar ir lietuviai jau pra-deda suprasti kas yra gera ir kas yra bloga ir reikalui esant žino kuo kreiptis. Ypač turi daug patyrimo senieji klubo darbuotojai. Kaip tik kas pa-puola i bėdą, tuoj kreipiasi i klubą prašydamas užtarmo. Bet kaip greit klubas ištrau-čia iš nelaimės tą žmogų, taip greit tas žmogus ir užmiršta tą klubą.

Tai peiktinas apsiereikimas. I klubą turėtų rašyti visi namų savininkai. Juk visi mes mo-kame mokesnius, tat ir turime reikalauti, kad miestas būtų tinkamai tvarkomas. Mes ne-privalome atsidėti ant to, jog "kaip kiti padarys, taip ir bus gerai". Mes matome, kad su mūsų klubu skaitosi miesto valdininkai. Tat ir išnaudoki-me progą.

Gruodžio 5 d. įvyks klubo metinis susirinkimas, kur bus svarstoma daug svarbių rei-ka-lų. Susirinkimas bus laikomas Lukšto svetainėje. Pertai malonėkite susirinkti kuoskait-lingiausia.

—Klubo korespondentas

Bus statoma nauja ope-retė. — "I tėvynę."

Muzikas. Aleksandras Alekis pateikęs naują muzikos veika-lą — operetę "I tėvynę". Atei-nantį gruodžio 2 d., 8 v. v. tas kurinys bus statomas šv. Jur-gio salėj (Bridgeporte), pačiam autoriui diriguojant. Operetės dalyviai esą atvykę iš Spring-field, Ill.

SQUIRE EDGE GATE — Mr. Mohare Was Quick to Take Advantage of the Offer



